

2022 NİSAN AYI DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

Hazırlayan:

Prof. Dr. Ahmet UĞUR

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

İÇİNDEKİLER

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	2
Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler.....	4
1) Dış Ticaret.....	4
2) Enflasyon ve Fiyatlar.....	7
3) İşgücü Piyasası.....	10
4) Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi.....	12
5) Güven Endeksleri.....	14
6) Bütçe İstatistikleri.....	16
7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri.....	17
8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	19
Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler.....	20
1) Dış Ticaret.....	20
2) Yatırım Teşvikleri.....	23
3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri.....	24
4) Karşılıksız Çek ve Protestolu Senet İstatistikleri.....	25
5) Konut Satış İstatistikleri.....	26
6) Patent ve Marka İstatistikleri.....	27
7) Bankacılık İstatistikleri.....	28

Dünya Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

2022 yılı Nisan ayında meydana gelen önemli küresel ekonomik gelişmeler haftalık bazda aşağıda verilmiştir.

4 – 8 Nisan 1. Hafta:

- Euro Bölgesi Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında beklentilerin biraz üzerinde gerçekleşerek 55,6 oldu.
- Euro Bölgesi Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında 54,9 seviyesinde gerçekleşti. Endeks, Şubat ayında 55,5 değerini almıştı.
- Euro Bölgesi Şubat ayı Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) yıllık bazda %31,4, aylık bazda %1,1 arttı.
- ABD Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında 58 seviyesine yükseldi. Endeks, Şubat ayında 56,5 değerini alırken, Mart ayında 58,9 olması bekleniyordu.
- ABD ISM İmalat Dışı Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI) Mart ayında 58,3 seviyesine yükseldi. Endeks, Şubat ayında 56,5 seviyesinde iken, Mart ayına ilişkin beklentiler 58,4 olması yönündeydi.
- ABD Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi Mart ayında 57,7 ile 58,5 olan piyasa beklentilerinin altında kaldı.
- ABD’de Şubat ayı ihracat değeri 228,6 milyar \$, ithalat değeri 317,8 milyar \$ oldu. Dış ticaret açığı 89,2 milyar \$ seviyesinde gerçekleşti.
- ABD’de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 166 bin kişiye gerileyerek 1968’den beri en düşük seviyede gerçekleşti. Piyasa beklentileri 200 bin kişi olması yönündeydi.

11 – 15 Nisan 2. Hafta:

- Euro Bölgesi ZEW ekonomik hissiyatı Nisan ayında -43,0 seviyesine geriledi. Beklentiler, -46,5 olması yönündeydi.
- ABD’de sanayi üretimi, Mart ayında bir önceki aya göre %0,9 arttı. Piyasa tahminleri %0,4 artması yönündeydi. Sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre ise %5,47 yükseldi.
- ABD’de tüketici güveni, Nisan ayında piyasa beklentisi olan 59’un üzerinde gerçekleşerek 65,7’ye yükseldi.
- ABD’de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %8,5, bir önceki aya göre ise %1,2 arttı. Endeksin Mart ayı yıllık değişim değeri ile son 40 yıllık zirve yenilenmiş oldu.
- ABD’de Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına kıyasla %11,2 artışla 2010’dan beri en yüksek artışı kaydetti. Endeks, bir önceki aya kıyasla ise %1,4 arttı.
- ABD’de perakende satışlar, Mart ayında bir önceki aya kıyasla %0,5, bir önceki yılın aynı ayına kıyasla ise %6,88 arttı.
- ABD’de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 185 bin kişiye yükseldi. Artışa rağmen başvurular son 50 yılın en düşük seviyelerinde kalmaya devam etti.

18 – 22 Nisan 3. Hafta:

- Euro Bölgesi'nde kamu borcunun Gayrisafi Yurt içi Hasıla'ya (GSYH) oranı 2021 yılı son çeyreğinde %95,6 olarak belirlendi.
- Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Mart ayında yıllık bazda %7,4, aylık bazda %2,4 olarak açıklandı.
- Euro Bölgesi sanayi üretimi, Şubat ayında bir önceki aya göre %0,7, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %2 yükseldi.
- Euro Bölgesi Markit Bileşik Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Nisan ayında 55,8 ile 53,9 olan beklentilerin üzerinde değer aldı.
- Euro Bölgesi Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Nisan ayında 57,7'ye yükseldi. Piyasa beklentisi 55,0 olması yönündeydi.
- Euro Bölgesi İmalat Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Nisan ayında 55,3'e geriledi. Piyasa beklentisi 54,9'du.
- ABD'de Hizmet Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Nisan ayında 54,7 oldu. Piyasa beklentisi 58,0 olması yönündeydi.
- ABD'de Üretim Satın Alma Müdürleri Endeksi (PMI), Nisan ayında 59,7 ile 58,2 olan piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti.
- ABD'de 2. el konut satışları, Mart ayında bir önceki aya kıyasla %2,7 azalışla 5,8 milyon olurken Haziran 2020'den bu yana en düşük değerini aldı.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları 184 bin kişiye geriledi. Piyasa tahmini 180 bin kişi olması yönündeydi.

25 – 29 Nisan 4. Hafta:

- Euro Bölgesi ekonomisi, yılın ilk çeyreğinde çeyreklik bazda %0,2, yıllık bazda %5 büyüdü.
- Euro Bölgesi Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Nisan ayında bir önceki aya göre %0,6, bir önceki yılın aynı ayına göre ise %7,5 arttı.
- ABD ekonomisi, 2022'nin ilk çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %1,4 daraldı. Ekonomi geçen yılın son çeyreğinde %6,9'luk büyüme kaydetmişti.
- ABD'de mal ticareti açığı, Mart ayında bir önceki aya göre %17,8 artışla 125,3 milyar \$ seviyesine yükselerek rekor kaydetti.
- ABD'de Conference Board Tüketici Güveni Nisan ayında sınırlı azalışla 107,3'e geriledi. Beklentiler 108,2 seviyesinde gerçekleşmesi yönündeydi.
- ABD'de dayanıklı mal siparişleri Mart ayında bir önceki aya kıyasla %0,8 yükseliş ile beklentilerin biraz altında artış kaydetti.
- ABD'de bekleyen konut satışları Mart ayında aylık bazda %1,2 azalarak art arda beş ay boyunca düşüş kaydetti.
- ABD'de geçtiğimiz hafta işsizlik haklarından yararlanma başvuruları tahminlere paralel olarak 180 bin kişiye geriledi.

Türkiye Ekonomisindeki Önemli Gelişmeler

1) Dış Ticaret

2022 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, %24,6 oranında artarak 23 milyar 364 milyon dolar,
- İthalat, %34,9 oranında artarak 29 milyar 466 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %30,1 oranında artarak 52 milyar 830 milyon dolar,

2022 yılı Ocak-Nisan döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

- İhracat, %21,7 oranında artarak 83 milyar 565 milyon dolar,
- İthalat, %40,1 oranında artarak 116 milyar 73 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %31,8 oranında artarak 199 milyar 638 milyon dolar,

2022 yılı Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre;

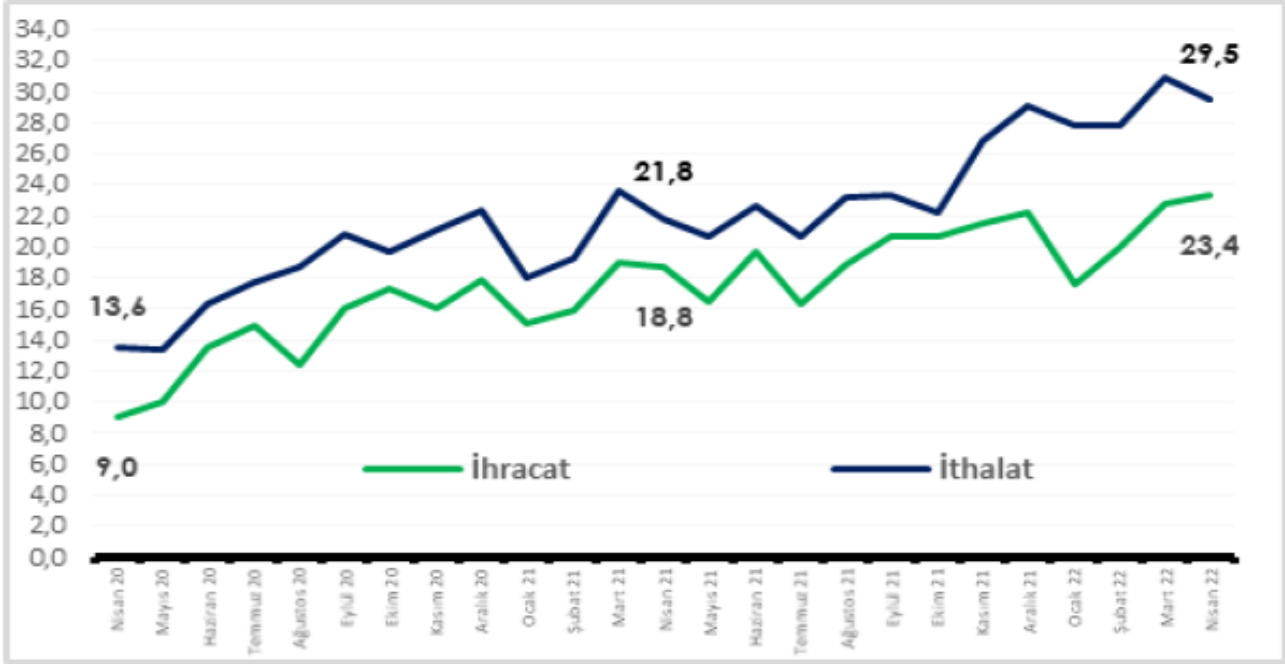
- İhracatın ithalatı karşılama oranı 6,6 puan azalarak %79,3 olarak gerçekleşti.
- Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 3,2 puan artarak %100,9 olarak gerçekleşti.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. (%)
Nisan	2021	18.757	21.837	40.594	-3.080	85,9
	2022	23.364	29.466	52.830	-6.102	79,3
	Değişim %	24,6	34,9	30,1	98,1	.
Ocak-Nisan	2021	68.670	82.824	151.493	-14.154	82,9
	2022	83.565	116.073	199.638	-32.508	72,0
	Değişim %	21,7	40,1	31,8	129,7	.

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Şekil 1: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

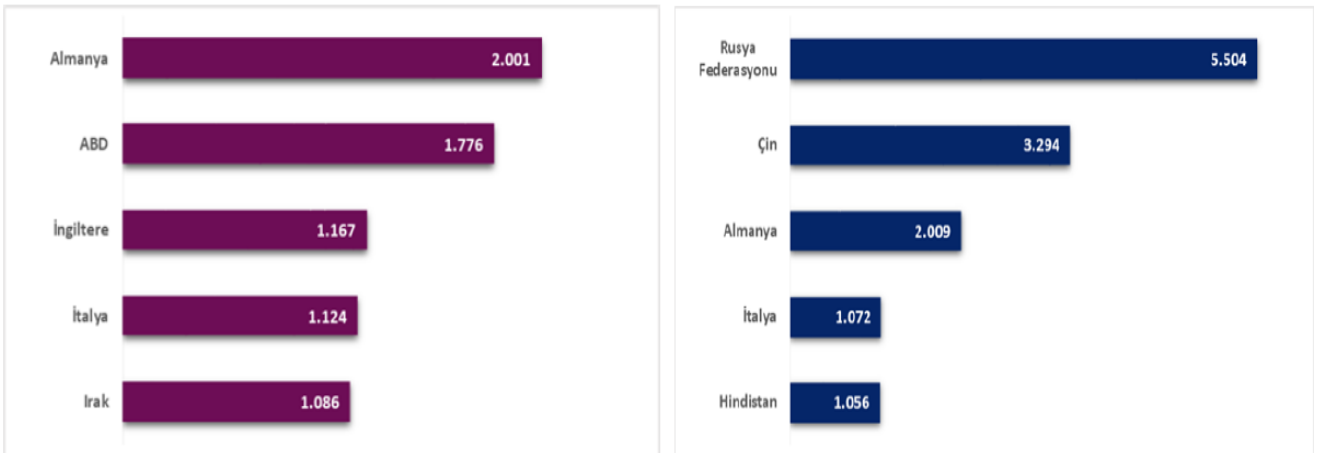

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Nisan ayında en fazla ihracat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Almanya %21 oranında artışla 2 milyar 1 milyon dolar, ABD %50 oranında artışla 1 milyar 776 milyon dolar ve İngiltere %12,4 oranında artışla 1 milyar 167 milyon dolar oldu. İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı % 48,4 oldu.

Nisan ayında en fazla ithalat yaptığımız ülkeler sırasıyla; Rusya %151,9 oranında artışla 5 milyar 504 milyon dolar, Çin %37,3 oranında artışla 3 milyar 294 milyon dolar ve Almanya %5,6 oranında azalışla 2 milyar 9 milyon dolar oldu. İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı % 57 oldu.

Şekil 2: İhracat (Soldaki Grafik) ve İthalat (Sağdaki Grafik) Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar)

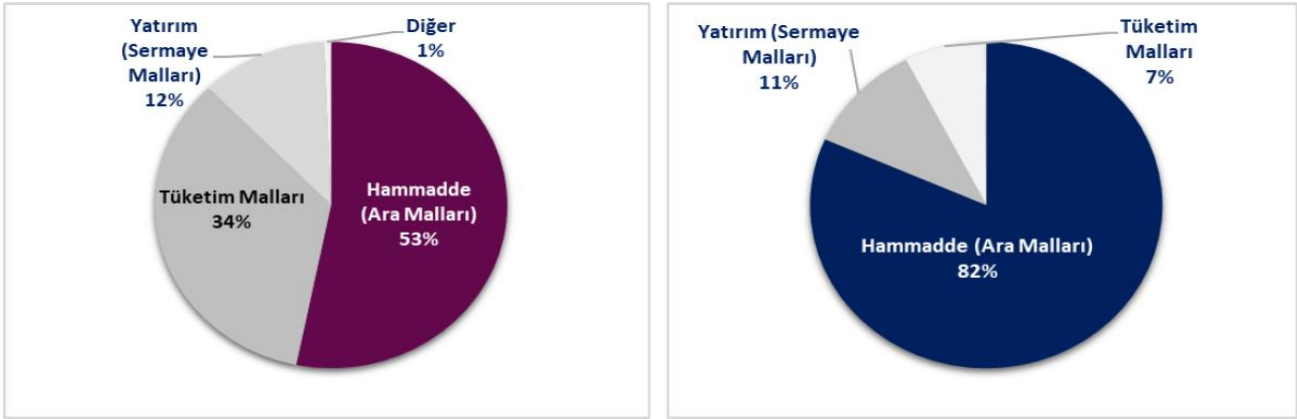

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Nisan ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat 12 milyar 426 milyon dolarla (%30,7 artış) "Hammadde (Ara malları)" grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 8 milyar 70 milyon dolarla (%12,7 artış) "Tüketim Malları" ve 2 milyar 717 milyon dolarla (%40,6 artış) "Yatırım (Sermaye) Malları" grupları takip etti.

Nisan ayında Geniş Ekonomik Grupların(BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat 24 milyar 45 milyon dolarla (%44,9 artış) "Hammadde (Ara malları)" grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 3 milyar 199 milyon dolarla (%11,5 artış) "Yatırım (Sermaye) Malları" ve 2 milyar 170 milyon dolarla (%7,5 azalış) "Tüketim Malları" grupları takip etti.

Şekil 3: BEC Sınıflamasına Göre İhracat (Soldaki Grafik) ve İthalat (Sağdaki Grafik) (%)

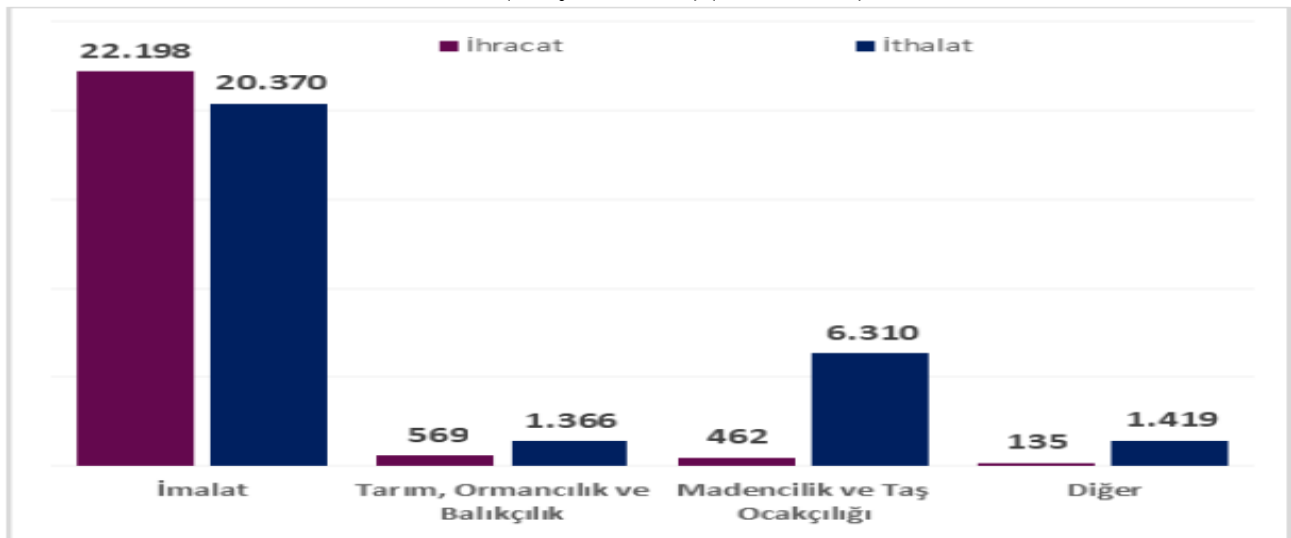

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Nisan ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; İmalat Sanayi %95 (22 milyar 198 milyon dolar), Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %2,4 (569 milyon dolar), Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %2 (462 milyon dolar) oldu.

Nisan ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; İmalat Sanayi %69,1 (20 milyar 370 milyon dolar), Madencilik ve Taş Ocakçılığı sektörü %21,4 (6 milyar 310 milyon dolar), Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık sektörü %4,6 (1 milyar 366 milyon dolar) oldu.

Şekil 4: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar)(ISIC Rev4)

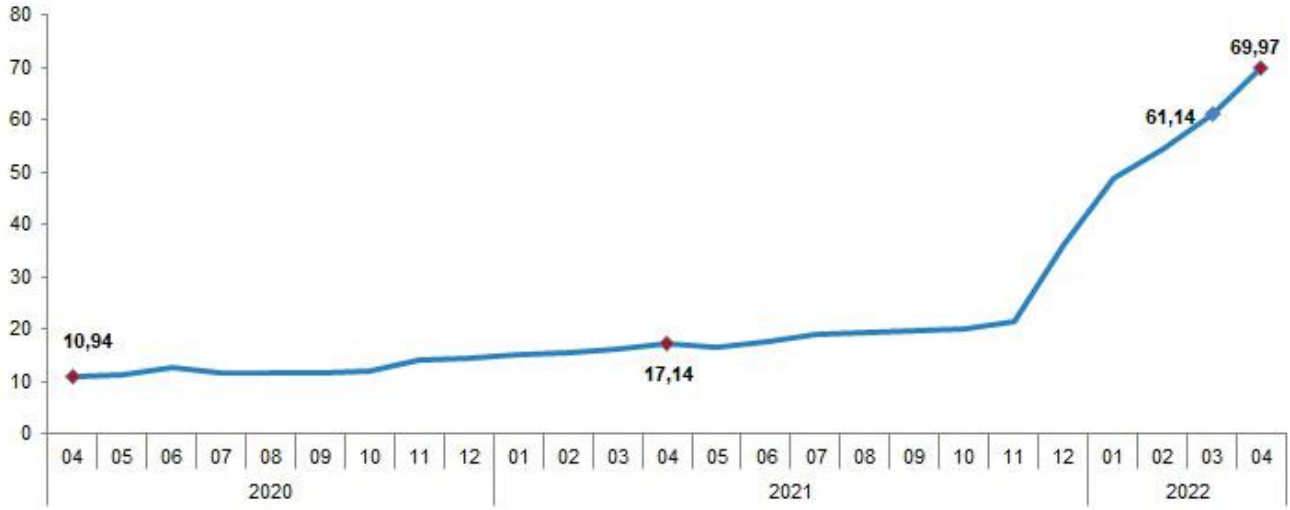

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

2) Enflasyon ve Fiyatlar

TÜFE'de (2003=100) 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %7,25, bir önceki yılın Aralık ayına göre %31,71, bir önceki yılın aynı ayına göre %69,97 ve on iki aylık ortalamalara göre %34,46 artış gerçekleşti.

Şekil 5: TÜFE Bazlı Yıllık Enflasyon Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Yİ-ÜFE (2003=100) 2022 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %7,67, bir önceki yılın Aralık ayına göre %39,23, bir önceki yılın aynı ayına göre %121,82 ve on iki aylık ortalamalara göre %72,03 artış gösterdi.

Şekil 6: Yİ-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Hizmet-ÜFE (2017=100) 2022 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %5,44, bir önceki yılın Aralık ayına göre %23,74, bir önceki yılın aynı ayına göre %80,62 ve on iki aylık ortalamalara göre %46,72 artış gösterdi.

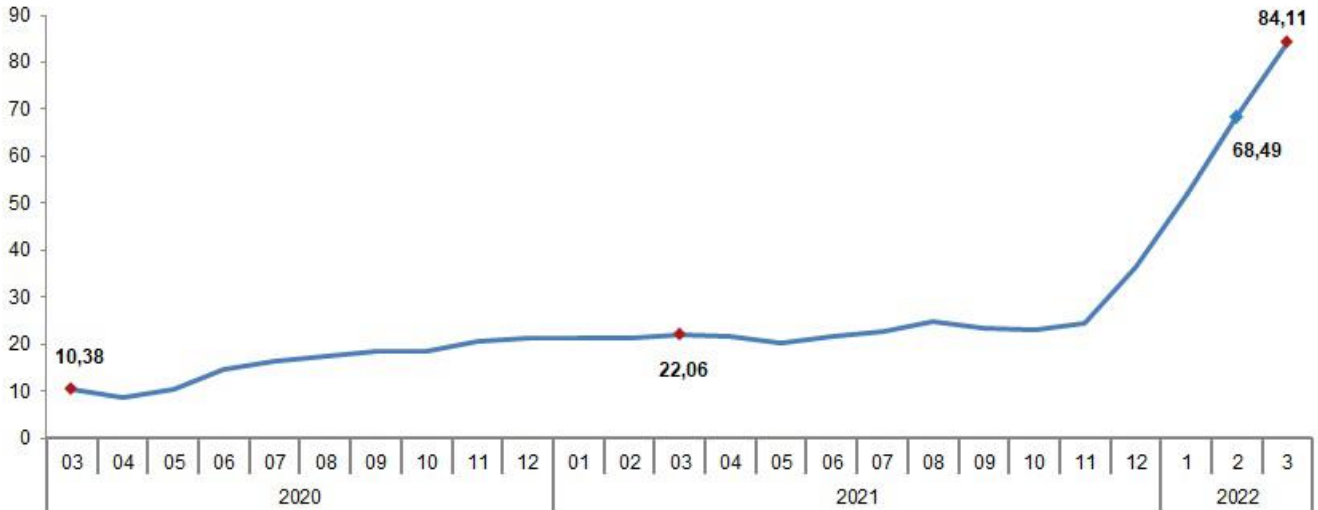
Şekil 7: Hizmet-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

Tarım-ÜFE'de (2015=100), 2022 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %12,02, bir önceki yılın Aralık ayına göre %46,31, bir önceki yılın aynı ayına göre %84,11 ve on iki aylık ortalamalara göre %36,59 artış gerçekleşti.

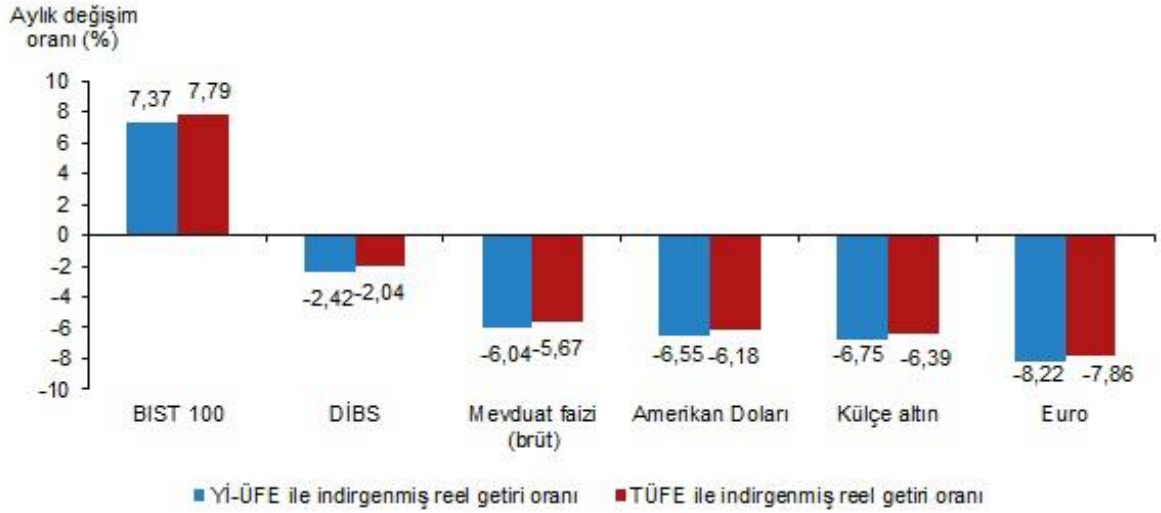
Şekil 8: Tarım-ÜFE Yıllık Değişim Oranları (%)

Kaynak: TÜİK

2022 yılı Nisan ayında Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS) %2,42, mevduat faizi (brüt) %6,04, Amerikan doları %6,55, külçe altın %6,75 ve Euro %8,22 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde DİBS %2,04, mevduat faizi (brüt) %5,67, Amerikan doları %6,18, külçe altın %6,39 ve Euro %7,86 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

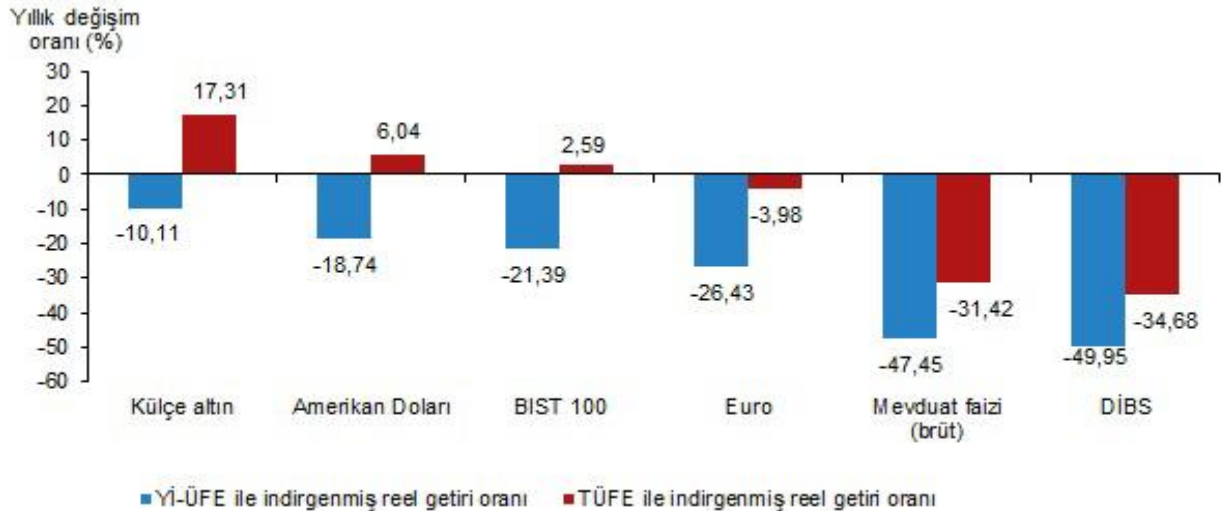
Şekil 9: Finansal Yatırım Araçlarının Aylık Reel Getiri Oranları, Nisan 2022

Kaynak: TÜİK

2022 yılı Nisan ayında yıllık değerlendirmede, Yİ-ÜFE ile indirildiğinde; yatırım araçlarından Amerikan doları %18,74, BIST 100 endeksi %21,39, Euro %26,43, mevduat faizi (brüt) %47,45 ve DİBS %49,95 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi. TÜFE ile indirildiğinde ise Amerikan doları %6,04 ve BIST 100 endeksi %2,59 oranlarında yatırımcısına kazandırırken; Euro %3,98, mevduat faizi (brüt) %31,42 ve DİBS %34,68 oranlarında yatırımcısına kaybettirdi.

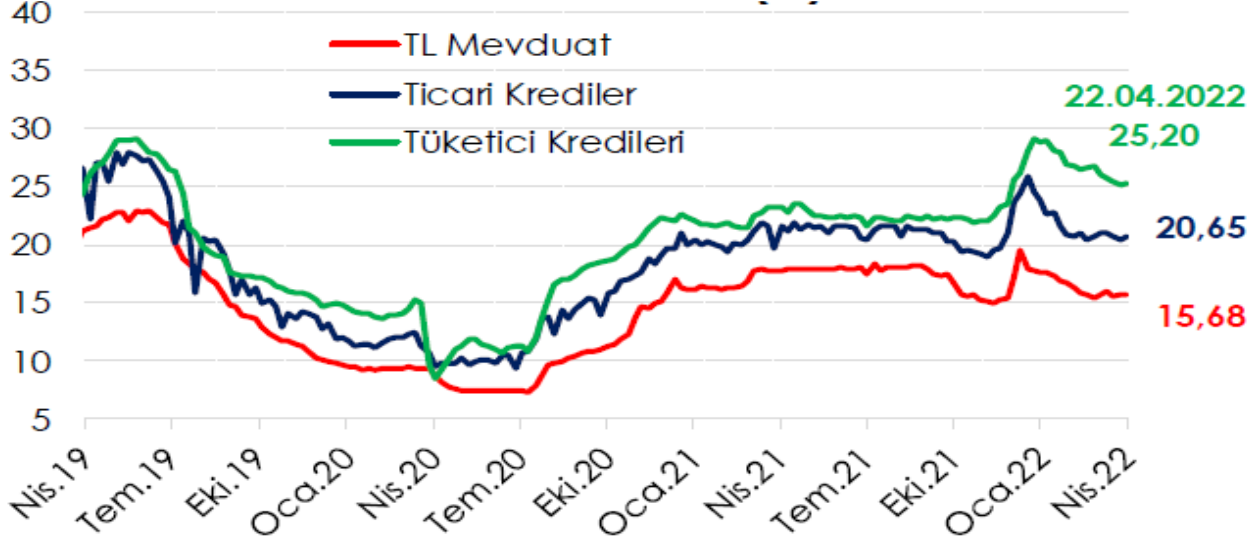
Şekil 10: Finansal Yatırım Araçlarının Yıllık Reel Getiri Oranları, Nisan 2022

Kaynak: TÜİK

22 Nisan haftasında tüketici kredileri faizi yüzde 25,20 olurken, ticari kredi faizi yüzde 20,65 ve mevduat faizi yüzde 15,68 seviyesinde gerçekleşti.

Şekil 11: TL Faiz Oranları (%)

Kaynak: Eximbank

3) İşgücü Piyasası

2022 yılı Şubat ayında mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %10,7 seviyesinde gerçekleşti. Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre; 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 178 bin kişi azalarak 3 milyon 579 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,5 puanlık azalış ile %10,7 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %9,3 iken kadınlarda ise %13,4 olarak tahmin edildi.

Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı %46,6 oldu. İstihdam edilenlerin sayısı 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 90 bin kişi artarak 30 milyon 6 bin kişi, istihdam oranı ise değişim göstermeyerek %46,6 oldu. Bu oran erkeklerde %64,0 iken kadınlarda %29,6 olarak gerçekleşti.

Mevsim etkisinden arındırılmış işgücüne katılma oranı %52,2 olarak gerçekleşti. İşgücü 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 87 bin kişi azalarak 33 milyon 585 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0,2 puanlık azalış ile %52,2 olarak gerçekleşti. İşgücüne katılma oranı erkeklerde %70,6, kadınlarda ise %34,2 oldu.

Genç nüfusta mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %20,7 oldu. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,6 puanlık azalış ile %20,7 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %17,7, kadınlarda ise %26,5 olarak tahmin edildi.

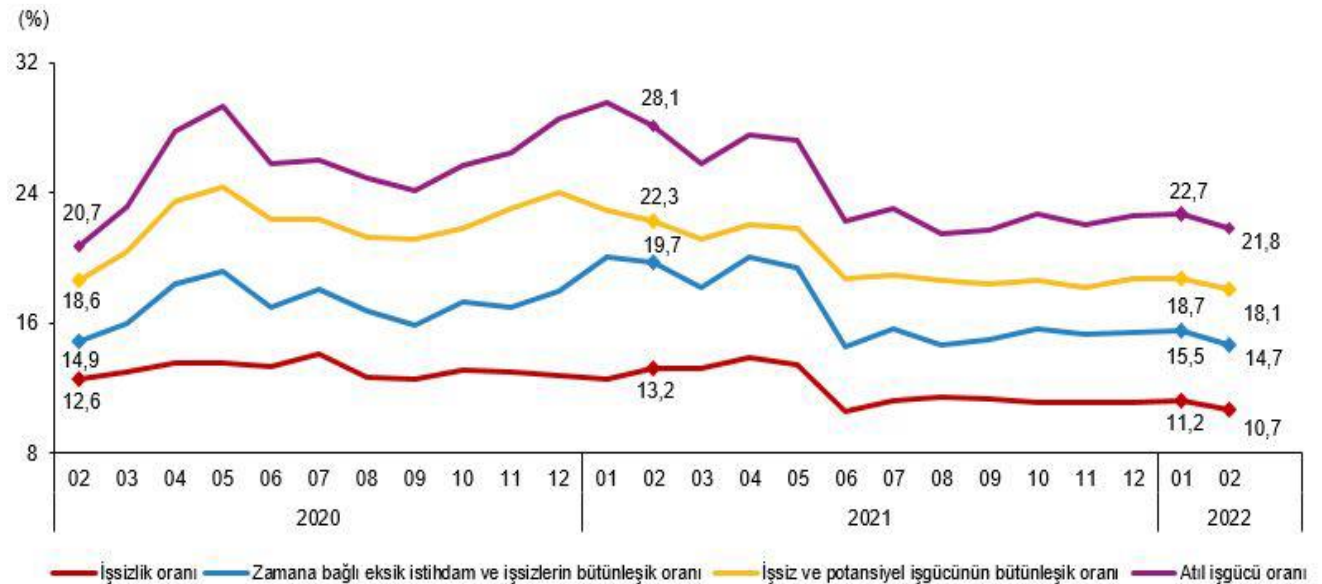
Tablo 2: Mevsim Etkisinden Arındırılmış Temel İşgücü Göstergeleri, 15+ Yaş, Şubat 2022

	Şubat 2022			Bir önceki ay			Bir önceki aya göre fark		
	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
(Bin kişi)									
15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	64 334	31 828	32 506	64 256	31 787	32 468	78	41	38
İşgücü	33 585	22 464	11 122	33 672	22 548	11 125	-87	-84	-3
İstihdam	30 006	20 378	9 629	29 916	20 312	9 603	90	66	26
İşsiz	3 579	2 086	1 493	3 757	2 235	1 521	-178	-149	-28
İşgücüne dahil olmayanlar	30 749	9 364	21 385	30 584	9 240	21 344	165	124	41
(%)									
İşgücüne katılma oranı	52,2	70,6	34,2	52,4	70,9	34,3	-0,2	-0,3	-0,1
İstihdam oranı	46,6	64,0	29,6	46,6	63,9	29,6	0,0	0,1	0,0
İşsizlik oranı	10,7	9,3	13,4	11,2	9,9	13,7	-0,5	-0,6	-0,3
Genç nüfusta işsizlik oranı (15-24 yaş)	20,7	17,7	26,5	21,3	18,2	27,1	-0,6	-0,5	-0,6

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkisinden arındırılmış atıl işgücü oranı %21,8 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı 2022 yılı Şubat ayında bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak %21,8 oldu. Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı %14,7 iken potansiyel işgücü ve işsizlerin bütünleşik oranı %18,1 olarak tahmin edildi.

Şekil 12: Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşgücüne İlişkin Tamamlayıcı Göstergeler, Şubat 2020 - Şubat 2022

Kaynak: TÜİK

4) İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı ve Sanayi Üretim Endeksi

2022 yılı Nisan ayında imalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 0,5 puan artarak %77,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,1 puan azalarak %78,1 seviyesinde gerçekleşmiştir.

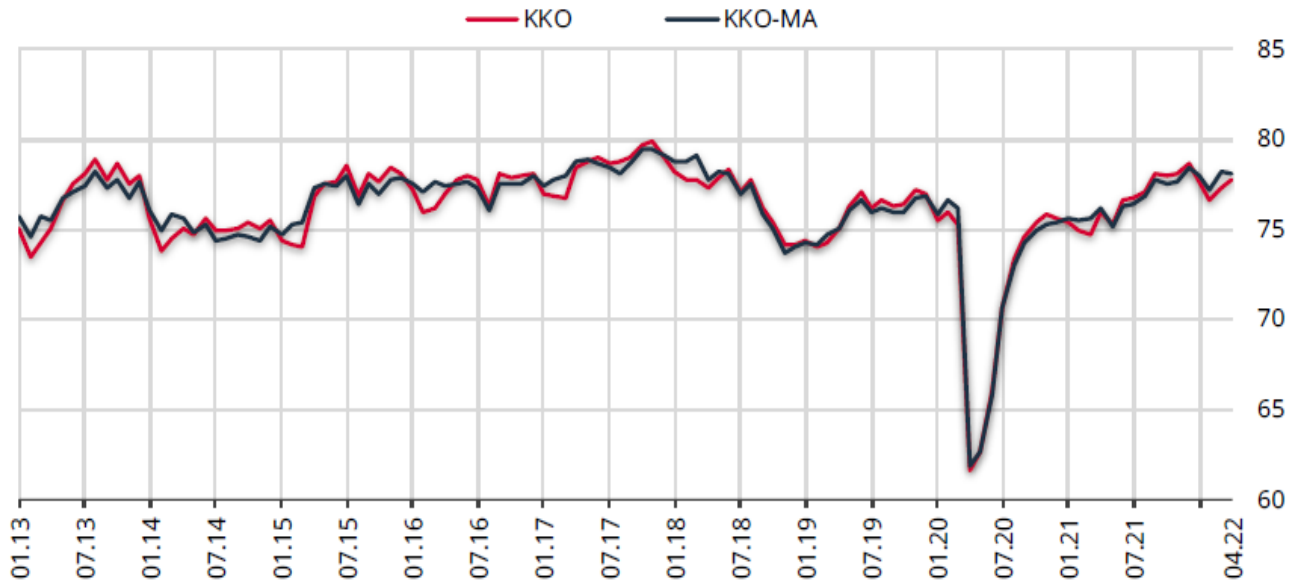
Tablo 3: Kapasite Kullanım Oranlarına İlişkin Gelişmeler (%)

(%)	KKO	KKO-MA	Tüketim Malları	Dayanıklı Tüketim Malları	Dayanısız Tüketim Malları	Ara Mallar	Yatırım Malları
Mart 2022	77,3	78,2	75,5	75,0	75,6	78,7	76,0
Nisan 2022	77,8	78,1	75,4	74,2	75,7	79,7	74,8
	↑	↓	↓	↓	↑	↑	↓

Kaynak: TCMB

Kapasite kullanım oranı (KKO) ve mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranının (KKO-MA) tarihi gelişimini Şekil 13 vermektedir.

Şekil 13: KKO ve Mevsimsel Etkilerden Arındırılmış KKO (%)

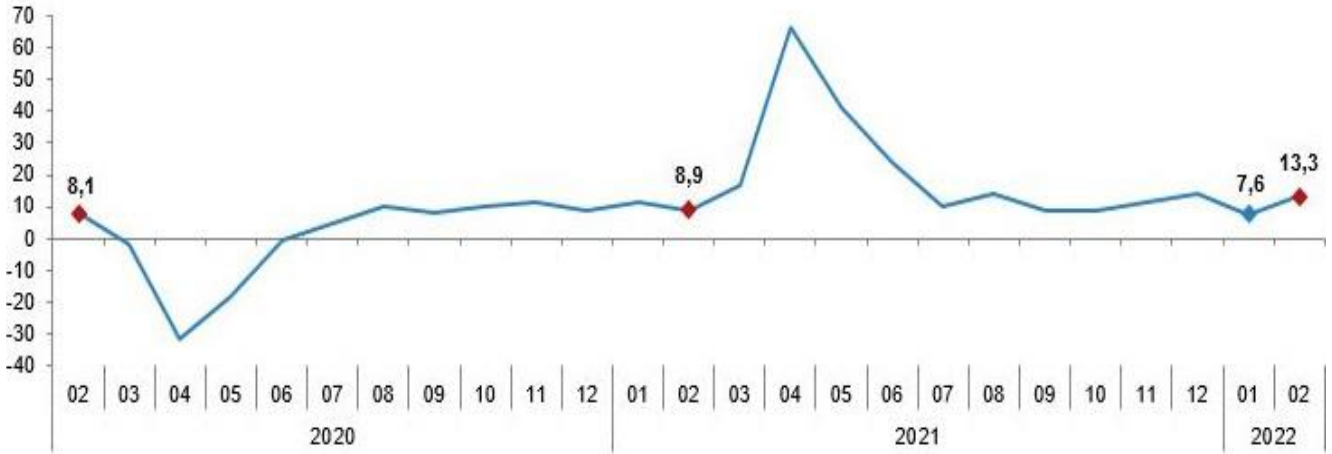

Kaynak: TCMB

Sanayi üretimi 2022 Şubat ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %13,3 arttı.

Sanayinin alt sektörleri (2015=100 referans yılı) incelendiğinde, 2022 yılı Şubat ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %6,1, imalat sanayi sektörü endeksi %14,4 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %4,9 arttı.

Şekil 14: Sanayi Üretim Endeksi Yıllık Değişim Oranları (%)

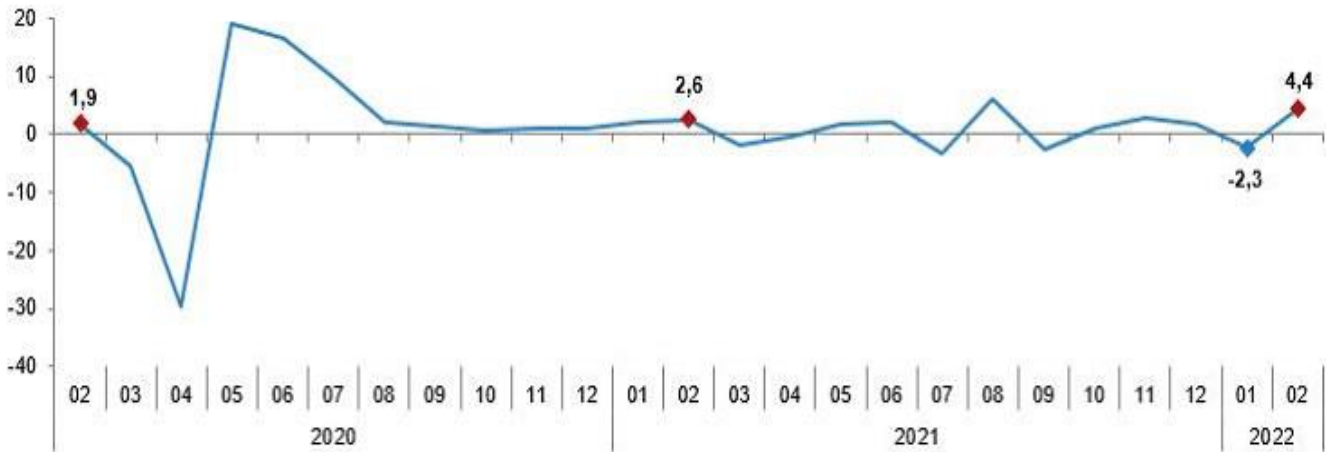

Kaynak: TÜİK

Sanayi üretimi 2022 Şubat ayında bir önceki aya göre %4,4 arttı.

Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2022 yılı Şubat ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %3,0 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %5,1 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,1 arttı.

Şekil 15: Sanayi Üretim Endeksi Aylık Değişim Oranları (%)

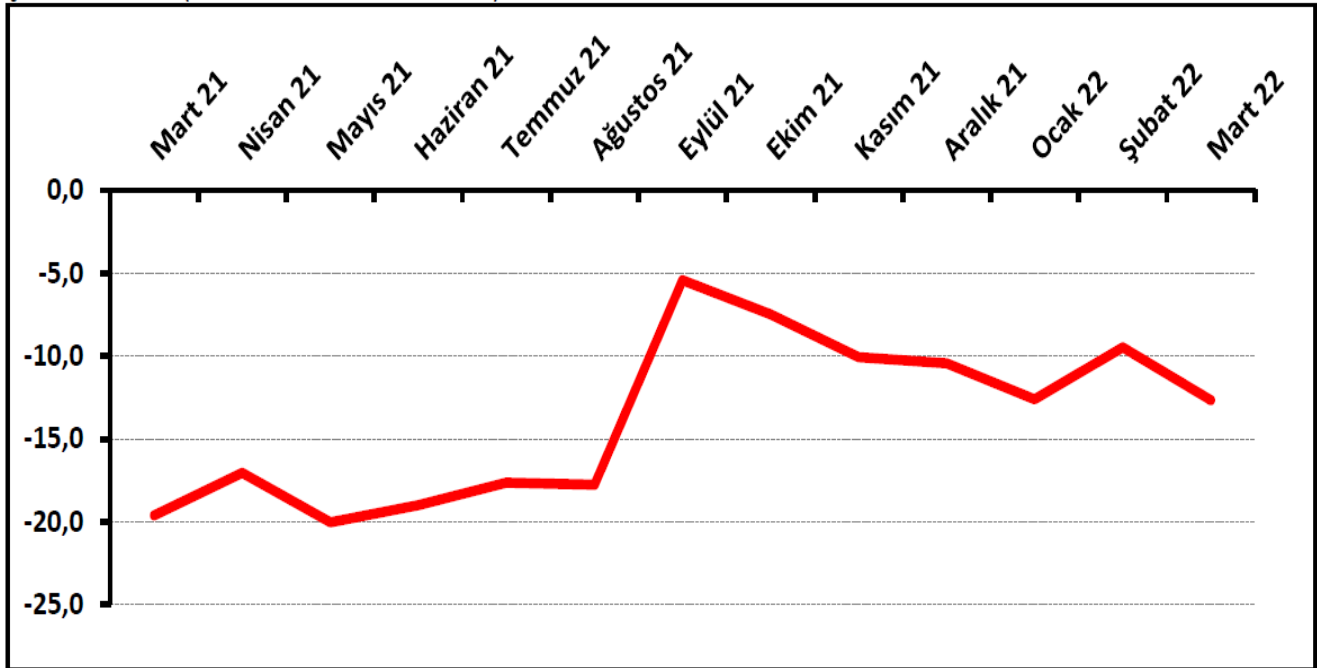
Kaynak: TÜİK

5) Güven Endeksleri

TEPE değeri, Mart 2022’de -12,7 puan değerini alarak geçen yılın aynı dönemine göre 6,9 puan artarken, geçen aya göre 3,2 puan azaldı. TEPE değerinin aylık değişiminde geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu göstergesindeki 13,9 puanlık kötüleşme etkili oldu. Diğer taraftan, mevcut stok düzeyinin normalin altında olduğu yönündeki 1,4 puanlık değişim endekse olumlu yansıdı.

TEPE, Mart 2022’de bir önceki aya göre 3,2 puanlık azalış, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 6,9 puanlık artışla -12,7 puan değerini aldı. Mart 2022’de TEPE anketine katılan perakendecilerin yüzde 63,4’ü geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumunun kötüleştiğini belirtirken, bu oran Şubat 2022’de yüzde 42,8 seviyesindeydi. “Mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü Mart ayında perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Bölgeler bazında incelendiğinde ise Mart ayı perakende güveninde en fazla artış Doğu Karadeniz Bölgesi’nde görüldü.

Şekil 16: TEPAV Perakende Güven Endeksi (TEPE), 2021-2022

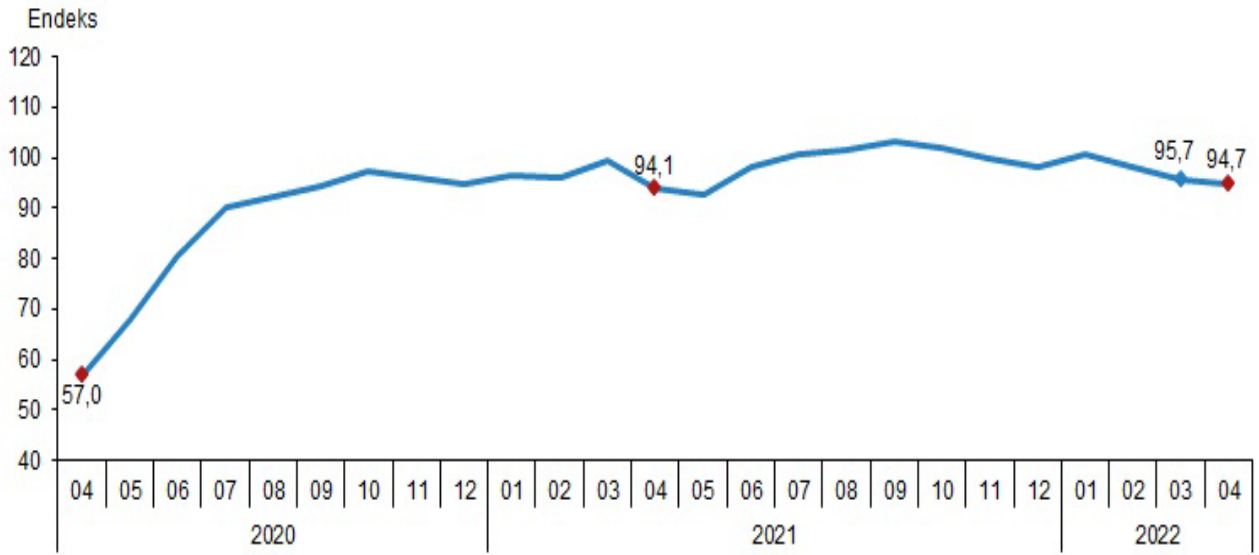

Kaynak: TEPAV

Ekonomik güven endeksi Mart ayında 95,7 iken, Nisan ayında %1,1 oranında azalarak 94,7 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici ve reel kesim (imalat sanayi) güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.

Bir önceki aya göre Nisan ayında tüketici güven endeksi %7,3 oranında azalarak 67,3 değerini, reel kesim güven endeksi %0,5 oranında azalarak 107,7 değerini aldı. Hizmet sektörü güven endeksi %3,0 oranında artarak 114,6 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,9 oranında artarak 119,4 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %3,0 oranında artarak 83,5 değerini aldı.

Şekil 17: Ekonomik Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

Mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Nisan ayında bir önceki aya göre %7,3 oranında azaldı; Mart ayında 72,5 olan endeks, Nisan ayında 67,3 oldu.

Şekil 18: Mevsim Etkilerinden Arındırılmış Tüketici Güven Endeksi

Kaynak: TÜİK

6) Bütçe İstatistikleri

Mart ayında bütçe gelirleri bir önceki yıla kıyasla yüzde 15,6 artarak 156 milyar TL ve bütçe giderleri yüzde 102,3 yükselerek 224,9 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Böylece Mart ayı bütçe dengesi 69 milyar TL açık verdi. Faiz dışı dengede ise 42 milyar liralık açık kaydedildi. Mart ayında 224,9 milyar liralık bütçe giderlerinde faiz harcamaları 26,9 milyar TL, faiz hariç harcamalar ise 198 milyar TL olarak gerçekleşti.

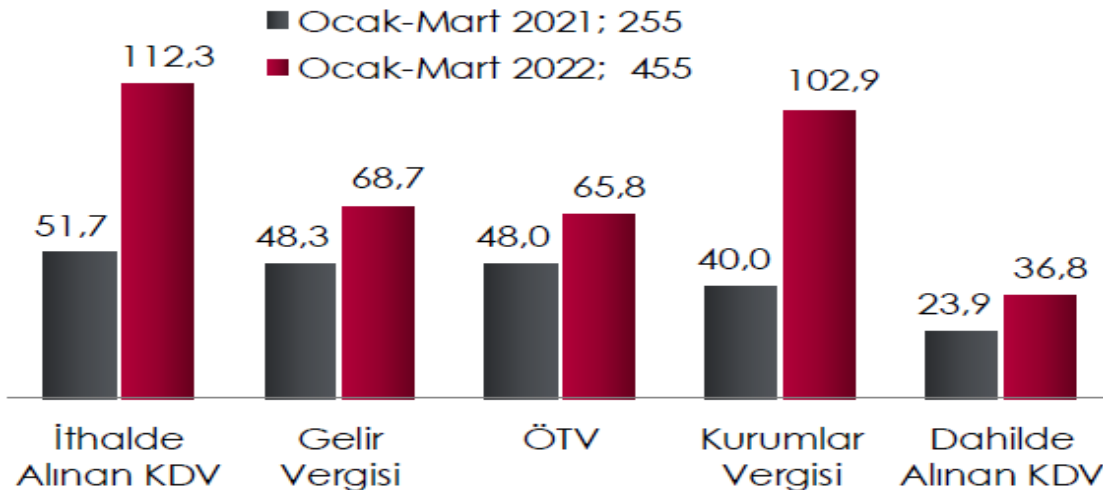
Tablo 4: Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

(milyar TL)	Mart		Δ %	2022 Hedef
	2021	2022		
Bütçe Giderleri	111,2	224,9	102,3	1.751
Faiz Hariç Gid.	96,9	198,0	104,3	1.511
Faiz Giderleri	14,2	26,9	89,3	240
Bütçe Gelirleri	134,9	156,0	15,6	1.473
Vergi Gelirleri	77,4	127,4	64,5	1.258
Diğer Gelirler	57,5	28,6	-50,3	214
Bütçe Dengesi	23,8	-69,0	-390,2	-278
Faiz Dışı Denge	38,0	-42,0	-210,6	-65,5

Kaynak: Eximbank

Ocak-Mart döneminde faiz hariç giderlerde en büyük paya sahip olan cari transferler yıllık bazda yüzde 67,4 artarken, personel giderleri yüzde 48,6 arttı. Öte yandan bütçe gelirlerinin en büyük kalemi olan vergi gelirleri aynı dönemde yıllık bazda yüzde 78,4'lük artış gösterdi. Vergi gelirlerindeki artışta ithalde alınan katma değer vergisinin yüzde 117,2, gelir vergisinin yüzde 42,4, kurumlar vergisindeki 157,2, dahilde alınan katma değer vergisinin yüzde 54,3 ve özel tüketim vergisi ise yüzde 37,2 artması rol oynadı.

Şekil 19: Vergi Gelirleri (Milyar TL)

Kaynak: Eximbank

7) Kısa Vadeli Dış Borç İstatistikleri

2022 Şubat sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2021 yılsonuna göre %8,5 oranında artışla 130,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku % 6,2 oranında artarak 54,7 milyar ABD doları olurken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku % 7,6 oranında artarak 46,0 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bankaların yurt dışından kullandıkları kısa vadeli krediler, 2021 yılsonuna göre %1,6 oranında artarak 11,4 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Banka hariç yurt dışı yerleşiklerin döviz tevdiat hesabı önemli bir değişiklik göstermeyerek 15,3 milyar ABD doları, yurt dışı yerleşik bankaların mevduatı da %3,2 oranında artışla 16,1 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca, yurt dışı yerleşiklerin TL cinsinden mevduatları geçen yılsonuna göre %26,6 oranında artışla 12,0 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer sektörler altında yer alan ithalat borçları, 2021 yılsonuna göre %8,5 oranında artarak 40,6 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Borçlu bazında incelendiğinde, tamamı kamu bankalarından oluşan kamu sektörünün kısa vadeli borcu 2021 yılsonuna göre %4,9 oranında artarak 23,4 milyar ABD doları olurken, özel sektörün kısa vadeli dış borcu %7,4 oranında artarak 77,3 milyar ABD doları olmuştur.

Alacaklı bazında incelendiğinde, özel alacaklılar başlığı altındaki parasal kuruluşlara olan kısa vadeli borçlar yılsonuna göre %10,6 oranında artarak 70,3 milyar ABD doları, parasal olmayan kuruluşlara olan borçlar %6,1 oranında artarak 59,7 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. 2021 yılsonunda 460 milyon ABD doları olan kısa vadeli tahvil ihraçları, 2022 Şubat sonu itibarıyla 473 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde resmi alacaklılara olan kısa vadeli borçlar 56 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Kısa Vadeli Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

	2021				2022	
	Ç1	Ç2	Ç3	Ç4	Ocak	Şubat
Merkez Bankası	22.616	25.824	25.850	26.052	27.151	29.837
Banker Kredi	0	0	0	0	0	0
Muhabir Açıkları	0	0	0	0	0	0
Mevduat	22.616	25.824	25.850	26.052	27.151	29.837
Genel Hükümet	0	0	0	0	0	0
Bankalar	57.718	58.168	58.051	51.763	53.034	54.716
Krediler	13.188	14.007	12.837	11.474	10.988	11.361
Döviz Tevdiat Hesabı	14.996	15.476	15.972	15.213	15.368	15.300
Banka Mevduatı	14.494	14.375	15.114	15.631	16.469	16.101
TL Cinsinden Mevduat	15.040	14.310	14.128	9.445	10.209	11.954
Diğer Sektörler	35.386	40.263	41.853	47.812	45.062	45.668
Ticari Krediler	32.736	37.431	39.261	45.434	42.969	43.494
İthalat Borçları	29.935	34.770	36.525	42.517	39.923	40.292
Prefinansman Ve Peşin İhracat	2.801	2.661	2.736	2.917	3.046	3.202
Diğer Krediler	2.650	2.832	2.592	2.378	2.093	2.174
Kamu	0	0	0	0	0	0
Özel	2.650	2.832	2.592	2.378	2.093	2.174
Toplam	115.720	124.255	125.754	125.627	125.247	130.221

Kaynak: TCMB

2022 Şubat sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stokunun döviz kompozisyonu %44,1'i ABD doları, %25,3'ü Euro, %10,2'si TL ve %20,4'ü diğer döviz cinslerinden oluşmuştur.

2022 Şubat sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç verisi kullanılarak hesaplanan kalan vadeye göre kısa vadeli dış borç stoku, 176,4 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Söz konusu stokun 18,3 milyar ABD dolarlık kısmı, Türkiye'de yerleşik bankaların ve özel sektörün yurt dışı şubeleri ile iştiraklere olan borçlarından oluşmaktadır. Borçlu bazında değerlendirildiğinde, toplam stok içinde kamu sektörünün %19,1, Merkez Bankası'nın %16,9, özel sektörün ise %64,0 oranında paya sahip olduğu gözlenmektedir.

Tablo 6: Orijinal Vadesine Bakılmaksızın Vadesine Bir Yıl ve Daha Kısa Kalan Dış Borç Stoku (Milyon Dolar)

	Ocak 2022	Şubat 2022
MERKEZ BANKASI	27.164	29.837
MUHABİR AÇIKLARI	0	0
MEVDUAT	27.164	29.837
GENEL HÜKÜMET	4.949	3.828
BANKALAR	82.904	83.413
KREDİLER	40.879	40.058
DÖVİZ TEVDİAT HESABI	15.368	15.300
BANKA MEVDUATI	16.469	16.101
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.783	5.227
TL CİNSİNDEN MEVDUAT	10.188	11.954
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	6.165	7.641
DİĞER SEKTÖRLER	58.725	59.311
TİCARİ KREDİLER	43.291	43.917
İTHALAT BORÇLARI	40.245	40.715
PREFİNANSMAN VE PEŞİN İHRACAT	3.046	3.202
DİĞER KREDİLER	15.434	15.394
KAMU	258	260
ÖZEL	15.176	15.134
Yurt Dışı Şubeler ve İştirakler	5.465	5.400
TOPLAM	173.742	176.389

Kaynak: TCMB

8) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022'nin ilk 3 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %1,2 arttı.

- 2022'nin ilk 3 ayında, 2021'in ilk 3 ayına göre kurulan şirket sayısı %1,2 kurulan kooperatif sayısı %9,8 artmış olup, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %19,7 azalmıştır.
- 2022'nin ilk 3 ayında, 2021'in ilk 3 ayına göre kapanan şirket sayısı %17,3 kapanan kooperatif sayısı %194,4 artmış olup, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %12,3 azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %2,8 artış oldu.

- Mart 2022'de, Mart 2021'ye göre kurulan şirket sayısı %2,8 kurulan kooperatif sayısı %11,6 artmış olup kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %24,7 azalmıştır.
- Mart 2022'de, kapanan şirket sayısı 2021 yılının aynı ayına göre %39,8 kapanan kooperatif sayısı %52,4 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %2,8 artış olmuştur.

Mart 2022'de kurulan kooperatiflerin sayısında bir önceki aya göre %24,5 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %13,6 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %10,5 kurulan kooperatif sayısı %24,5 artmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %75,9 kapanan kooperatif sayısında %93,9 artış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %3,4 azalış gerçekleşmiştir.

Tablo 7: Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	MART 2022	ŞUBAT 2022	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	MART 2021	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- MART (3 Aylık)		
							2021	2022	Değişim (%)
Kurulan	Şirket	11.188	9.848	13,6	10.879	2,8	32.064	32.436	1,2
	Kooperatif	173	139	24,5	155	11,6	399	438	9,8
	Ger. Kişi Tic. İşl.	2.320	2.099	10,5	3.080	-24,7	8.309	6.672	-19,7
Tasfiye	Şirket	1.834	1.534	19,6	1.508	21,6	4.620	5.686	23,1
	Kooperatif	73	54	35,2	29	151,7	60	230	283,3
Kapanan	Şirket	1.360	773	75,9	973	39,8	2.694	3.159	17,3
	Kooperatif	64	33	93,9	42	52,4	54	159	194,4
	Ger. Kişi Tic. İşl.	2.078	2.150	-3,4	2.021	2,8	7.616	6.678	-12,3

Kaynak: TOBB

Malatya Ekonomisindeki Gelişmeler

1) Dış Ticaret

Malatya'nın 2022 Nisan ayı ihracat tutarı yaklaşık 38,8 milyon Dolar olup bu ihracat rakamı 2021 yılı Nisan ayının ihracat rakamı olan 29,2 milyon Dolara göre yaklaşık %33 artış anlamına gelmektedir.

Tablo 1: 2022 Nisan Ayı Malatya İhracat Rakamları (Bin Dolar)

	1 - 30 NİSAN			1 OCAK - 30 NİSAN		
SEKTÖR	2021	2022	% Değ.	2021	2022	% Değ.
Çelik	48,50	212,49	338,1	311,48	500,19	60,6
Çimento Cam Seramik ve Toprak Ürünleri	636,71	830,36	30,4	2.991,03	4.222,97	41,2
Demir ve Demir Dışı Metaller	74,60	316,44	324,2	313,47	2.448,20	681,0
Deri ve Deri Mamulleri	23,34	7,85	-66,4	44,43	55,24	24,4
Diğer Sanayi Ürünleri	0,54	0,00	-100,0	1,15	0,00	-100,0
Elektrik ve Elektronik	629,78	968,47	53,8	3.171,90	3.775,64	19,0
Fındık ve Mamulleri	1.359,39	1.408,29	3,6	5.436,95	5.138,93	-5,5
Halı	0,00	0,00		23,19	5,38	-76,8
Hazırgiyim ve Konfeksiyon	91,50	123,70	35,2	779,88	444,18	-43,0
Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri	1.131,35	1.279,51	13,1	4.167,56	5.183,88	24,4
İklimlendirme Sanayii	126,91	363,55	186,5	614,54	1.061,53	72,7
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	231,77	286,83	23,8	1.222,60	1.546,40	26,5
Kuru Meyve ve Mamulleri	13.308,89	19.708,80	48,1	57.691,39	78.618,70	36,3
Madencilik Ürünleri	7,22	135,82	1.780,4	40,86	4.090,40	9.911,0
Makine ve Aksamaları	1.621,82	3.414,76	110,6	5.726,10	8.927,16	55,9
Meyve Sebze Mamulleri	237,98	815,23	242,6	3.207,94	5.189,11	61,8
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	540,04	497,58	-7,9	1.120,72	1.763,22	57,3
Mücevher	0,00	0,00		0,00	0,00	
Otomotiv Endüstrisi	4,07	78,88	1.837,7	22,54	150,02	565,6
Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller	4.579,59	6.312,88	37,8	11.143,38	16.050,82	44,0
Süs Bitkileri ve Mamulleri	54,91	0,00	-100,0	54,91	61,66	12,3
Tekstil ve Hammaddeleri	3.405,26	1.835,47	-46,1	10.911,00	8.854,15	-18,9
Tütün	663,75	54,60	-91,8	1.422,75	581,70	-59,1
Yaş Meyve ve Sebze	434,43	197,88	-54,4	2.294,78	784,48	-65,8
Zeytin ve Zeytinyağı	57,08	29,21	-48,8	88,25	115,28	30,6
TOPLAM	29.269,43	38.878,60	32,8	112.802,81	149.569,24	32,6

Kaynak: TİM

Malatya'nın en önemli gelir kaynağı olan kayısı ve kayısı çekirdeğinin ihracatı sadece Malatya gümrüğünden yapılmadığından toplam ihracat tutarı için Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatına bakmak gerekmektedir. Tablo 2, Türkiye'nin kuru kayısı ve kayısı çekirdeği ihracatını göstermektedir.

2022 Nisan ayında kayısı çekirdeği ihracatı geçen yılın aynı ayına göre tutar olarak yaklaşık olarak %116 artmasına karşın miktar olarak yaklaşık %24 artmıştır. 2021 Nisan ayında kayısı çekirdeğinin ihracat fiyatı kilogram başına ortalama 2,50 dolar iken bu rakam 2022 Nisan ayında 4,37 dolara çıkmıştır. 2022 Nisan ayında kuru kayısının ihracat tutarı geçen yılın aynı ayına göre yaklaşık olarak %34 artmasına karşın miktar olarak yaklaşık %11 azalmıştır. 2021 Nisan ayında kuru kayısının ihracat fiyatı kilogram başına ortalama 3,41 dolar iken bu rakam 2022 Nisan ayında 5,16 dolara çıkmıştır.

Tablo 2: Türkiye'nin Kuru Kayısı ve Kayısı Çekirdeği İhracatı

		1 – 30 NİSAN			1 OCAK - 30 NİSAN		
SEKTÖR		2021	2022	% Değ.	2021	2022	% Değ.
Kayısı Çekirdeği	Tutar (Dolar)	788.911	1.707.135	116,4	3.211.275	6.905.209	115,0
	Miktar (Kg)	315.164	389.884	23,7	1.252.220	1.610.427	28,6
Kuru Kayısı	Tutar (Dolar)	24.360.511	32.798.600	34,6	100.269.075	124.421.253	24,1
	Miktar (Kg)	7.136.487	6.352.953	-11,0	29.527.060	24.894.093	-15,7

Kaynak: TİM

Tablo 3, özel ticaret sistemine göre Malatya'nın ithalat rakamlarını göstermektedir. Tablo 3'ten de görüleceği üzere Malatya'nın ithalat tutarı ihracat tutarından oldukça düşüktür. Dolayısıyla, Malatya Türkiye ekonomisine döviz katkısında bulunan bir şehirdir. Malatya'nın 2022 yılı Mart ayı ithalat tutarı yaklaşık 10,4 milyon dolar olup bu tutarın en büyük kısmını kimyasal madde ve ürünler faslından yapılan ithalat oluşturmaktadır.

Tablo 3: Malatya'nın İthalat Rakamları (Dolar)

	1 – 31 MART		1 OCAK – 31 MART	
İthalat Kalemi	2021	2022	2021	2022
Tarım ve hayvancılık	4.800.344	1.798.255	12.262.977	10.585.439
Ormancılık ve tomrukçuluk			19.193	129.440
Taşocakçılığı ve diğer madencilik	10.070		399.353	559.325
Gıda ürünleri ve içecek	301.664	245.428	1.921.166	854.196
Tekstil ürünleri	361.303	1.729.317	1.587.000	5.305.537
Giyim eşyası	2.312	1.773	4.875	4.761
Dabaklanmış deri, bavul, el çantası, saraciye ve ayakkabı	3.443	59.497	11.998	78.902
Ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç); hasır vb. örülerek yapılan maddeler		8		8
Kağıt ve kağıt ürünleri	46.965	58.736	192.474	199.605
Basım ve yayım; plak, kaset vb.	71.970	92	73.960	200.668
Kok kömürü, rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıtlar			141.000	82.500
Kimyasal madde ve ürünler	1.010.141	2.829.993	3.560.206	5.576.901
Plastik ve kauçuk ürünleri	135.402	41.801	433.012	280.159
Metalik olmayan diğer mineral ürünler	901.503	1.741.340	2.381.169	2.995.821
Ana metal sanayi	240.040	373.607	528.264	1.079.242
Metal eşya sanayi (makine ve teçhizatı hariç)	5.649	6.430	133.884	119.445
Başka yerde sınıflandırılmamış makine ve teçhizat	624.912	541.276	1.648.806	1.392.377
Büro, muhasebe ve bilgi işleme makinaları	5.088	1.814	5.387	19.668
Başka yerde sınıflandırılmamış elektrikli makine ve cihazlar	108.665	12.747	137.700	135.986
Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları	322	7.041	5.965	16.750
Tıbbi aletler; hassas optik aletler ve saat	276.821	198.714	476.418	599.440
Motorlu kara taşıtı ve römorklar		140		40.868
Diğer ulaşım araçları	129	40	129	40
Mobilya ve başka yerde sınıflandırılmamış diğer ürünler	203	1.211	443	3.272
Atık ve hurdalar		763.402	561.802	2.001.344
Eğlence, kültür ve sporla ilgili faaliyetler		114	1.928	114
TOPLAM	8.906.946	10.412.776	26.489.109	32.261.808

Kaynak: TÜİK

Tablo 4 ise özel ticaret sistemine göre Malatya'nın 2022 yılı Mart ayında yapmış olduğu ihracat ve ithalat ilk beş ülkeyi göstermektedir. Tablodaki verilere bakıldığında Malatya'nın en fazla ihracat yaptığı ülke ABD iken en fazla ithalat yaptığı ülke Hindistan'dır.

Tablo 4: Malatya'nın 2022 Yılı Mart Ayında En Fazla İthalat ve İhracat Yaptığı İlk 5 Ülke

İHRACAT		İTHALAT	
Ülke	Tutar (\$)	Ülke	Tutar (\$)
ABD	6.806.393	Hindistan	2.389.844
Irak	6.063.961	Suudi Arabistan	1.255.860
Almanya	3.079.553	Nijerya	767.857
Çin	2.154.201	Almanya	763.064
Birleşik Krallık	2.115.441	Rusya	584.521

Kaynak: TÜİK

2) Yatırım Teşvikleri

Malatya'da yatırım teşvik belgesi alan işletmelerin sayısı, teşvik alan işletmelerin ne kadarlık bir tutar için bu teşvik belgesini aldığını ve son olarak bu yatırımla birlikte ne kadarlık bir istihdam sağlamayı planladığını Tablo 5 vermektedir.

Tablo 5: Malatya'da Alınan Yatırım Teşvik Belge İstatistikleri

Aylar	Belge Adedi			Sabit Yatırım (Milyon TL)			İstihdam		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	14	6	10	1.291	113	250	2.141	736	485
Şubat	10	8	10	197	225	552	1.521	490	903
Mart	5	9	3	36	230	16	93	483	71
Nisan	7	9		32	53		262	122	
Mayıs	4	4		56	83		346	111	
Haziran	4	12		41	179		28	335	
Temmuz	11	8		646	172		1.117	1.007	
Ağustos	7	6		71	229		140	292	
Eylül	13	10		487	549		1.277	1.090	
Ekim	9	9		168	1.002		383	487	
Kasım	6	13		47	59		546	636	
Aralık	5	41		83	443		333	3.675	
Toplam	95	135	23	3.155	3.337	818	8.187	9.464	1.459

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

Tablo 5'ten de görüleceği üzere 2022 yılı Mart ayında 3 adet teşvik belgesi verilmiş, verilen bu belgeler ile 16 milyon TL'lik sabit yatırımın yapılması ve 71 kişinin istihdam edilmesi planlanmıştır. Tablo 6 ise 2022 yılı Mart ayında Malatya'da alınan yatırım teşvik belgeleri ile ilgili daha ayrıntılı verileri göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 Mart ayındaki yatırım teşvik belgelerinin biri enerji, diğer ikisi imalat sektörü tarafından alınmıştır.

Tablo 6: 2022 Mart Ayında Verilen Yatırım Teşvik Belge Verileri

SERMAYE TÜRÜ	YATIRIMIN KONUSU	YATIRIMIN CİNSİ	YATIRIM TUTARI (TL)	İSTİHDAM
Yerli Sermaye	İmalat - Elektronik Valf Ve Elektronik Tüpleri İle Diğer Elektronik Parçaların İmalatı	Komple Yeni Yatırım	4.696.681	30
Yerli Sermaye	Enerji - Elektrik Üretimi, İletimi Ve Dağıtım	Komple Yeni Yatırım	9.402.730	1
Yerli Sermaye	İmalat - Sebze Ve Meyvelerin İşlenmesi Ve Saklanması	Komple Yeni Yatırım	2.365.000	40

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

3) Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

Malatya'da 2022 Mart ayında 40 şirket ve 15 gerçek kişi ticaret işletmesi kurulmuştur. 2022 Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre kurulan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %23 azalmıştır. Malatya'da 2022 Mart ayında 3 şirket ve 5 gerçek kişi ticari işletmesi kapanmış veya tasfiye olmuştur. 2022 Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre kapanan veya tasfiye olan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %66 azalmıştır.

Tablo 7: 2022 Mart Ayında Malatya'da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022 MART (BİR AYLIK)									2021 MART (BİR AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
40	3	15	2	1	1	0	5		59	1	13	6	0	7	0	11	

Kaynak: TOBB

Malatya’da 2022 yılı 3 aylık dönemde 133 şirket ve 54 gerçek kişi ticari işletmesi kurulmuştur. 2022 yılı 3 aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre kurulan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %12 azalmıştır. Malatya’da 2022 yılı 3 aylık dönemde 32 şirket ve 18 gerçek kişi ticari işletmesi kapanmış veya tasfiye olmuştur. 2022 yılı 9 aylık dönemde geçen yılın aynı dönemine göre kapanan veya tasfiye olan şirket ve gerçek kişi ticari işletme sayısı yaklaşık %31 azalmıştır.

Tablo 8: 2022 Yılı Malatya’da Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri

2022 OCAK-MART (ÜÇ AYLIK)									2021 OCAK-MART (ÜÇ AYLIK)								
KURULAN			TASFİYE		KAPANAN				KURULAN			TASFİYE		KAPANAN			
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	
133	5	54	23	2	9	1	18		167	4	46	24	0	10	0	39	

Kaynak: TOBB

4) Karşılıksız Çek ve Senet İstatistikleri

Tablo 9, Malatya’da karşılıksız çek tutarlarını aylık bazda göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 yılı Mart ayındaki karşılıksız çek tutarı yaklaşık 9,5 milyon TL’dir. 2022 Marta ayındaki karşılıksız çek tutarı önceki yılların üzerinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Malatya’da Karşılıksız Çek Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	8.865	11.551	15.968	3.106	812	9.796
Şubat	7.358	6.510	8.695	3.297	833	14.322
Mart	7.001	6.432	6.265	3.937	1.637	9.516
Nisan	2.382	8.525	12.117	5.630	2.042	
Mayıs	6.916	8.040	11.714	1.611	0	
Haziran	5.520	3.281	5.203	4.379	20.241	
Temmuz	5.651	14.359	11.010	2.394	16.023	
Ağustos	2.791	15.141	2.756	2.807	6.591	
Eylül	3.848	11.072	9.158	3.112	15.857	
Ekim	16.979	29.973	4.570	4.890	11.096	
Kasım	7.340	25.853	2.562	2.282	12.656	
Aralık	6.174	21.091	6.601	2.770	14.229	
TOPLAM	80.770	161.829	96.617	40.217	102.016	33.634

Kaynak: TBB

Tablo 10 ise Malatya’da protestolu senet tutarlarını aylık bazda vermektedir. 2022 yılı Mart ayında protestolu senet tutarı yaklaşık 3,6 milyon TL olup bu tutar 2021 yılına göre artış göstermiştir. Bununla birlikte, diğer yıllara göre daha düşük bir tutar kaydetmiştir.

Tablo 10: Malatya’da Protestolu Senet Tutarları (Bin TL)

Aylar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ocak	4.162	4.136	12.259	6.541	2.728	4.727
Şubat	3.340	7.920	6.334	6.189	1.705	9.407
Mart	4.396	3.742	8.401	4.725	3.162	3.617
Nisan	3.882	6.036	7.901	5.222	2.758	
Mayıs	4.291	5.461	4.872	4.169	4.056	
Haziran	4.164	5.954	8.339	2.622	3.055	
Temmuz	4.185	6.794	12.586	2.169	4.290	
Ağustos	4.278	7.445	10.657	2.924	3.048	
Eylül	4.175	14.184	9.573	2.214	3.750	
Ekim	6.352	9.599	6.369	3.132	3.497	
Kasım	4.143	13.098	7.400	3.365	14.502	
Aralık	3.703	7.803	16.763	3.094	3.898	
TOPLAM	51.071	92.173	111.455	46.357	50.283	17.751

Kaynak: TBB

5) Konut Satış İstatistikleri

Tablo 11, 2022 yılı Mart ayında ilk ve ikinci el olması bağlamında Malatya’daki konut satış istatistiklerini göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 yılı Mart ayında toplam konut satış sayısı önceki yıllara göre artış kaydetmiştir.

Tablo 11: Malatya’da Konut Satış İstatistikleri

Aylar	2019	2020	2021	İlk Satış	2022 İkinci El Satış	Toplam
Ocak	650	888	560	252	444	696
Şubat	589	733	650	209	511	720
Mart	842	772	844	311	780	1.091
Nisan	694	376	740			
Mayıs	591	510	593			
Haziran	478	1.786	1.161			
Temmuz	900	1.895	936			
Ağustos	1.091	1.451	1.373			
Eylül	1.372	1.109	1.466			
Ekim	1.287	1.087	1.160			
Kasım	1.244	1.052	1.526			
Aralık	1.833	1.028	2.084			
Toplam	11.737	12.687	13.093	772	1.735	2.507

Kaynak: TÜİK

6) Patent ve Marka İstatistikleri

Tablo 12, Malatya'daki marka, patent, model ve tasarım başvuru istatistiklerini göstermektedir. 2022 yılı Mart ayında Malatya'da 6 adet patent, 19 adet faydalı model, 64 adet marka ve 141 adet tasarım başvurusu yapılmıştır. Önceki yıllara göre 2022 yılı Mart ayında patent, faydalı model ve tasarım başvuru sayısında artış meydana gelmiştir.

Tablo 12: Malatya'da Marka, Patent, Model ve Tasarım Başvuru İstatistikleri

Ay/Tür	Patent Başvuru Sayısı			Faydalı Model Başvuru Sayısı			Marka Başvuru Sayısı			Tasarım Başvuru Sayısı		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Ocak	3	3	1	1	0	2	54	74	42	0	1	2
Şubat	6	5	11	1	8	19	42	58	55	0	3	32
Mart	2	3	6	1	0	19	58	64	64	6	0	141
Nisan	7	5		0	2		30	50		2	1	
Mayıs	2	4		1	4		48	43		1	0	
Haziran	0	3		4	2		55	60		1	2	
Temmuz	1	3		1	0		54	45		8	2	
Ağustos	1	5		0	1		46	58		0	8	
Eylül	1	4		0	3		56	66		4	3	
Ekim	3	1		0	1		50	67		1	1	
Kasım	3	4		1	1		47	66		4	4	
Aralık	4	14		1	9		74	69		2	13	
TOPLAM	33	54	18	11	31	40	614	720	161	29	38	175

Kaynak: Türk Patent ve Marka Kurumu

7) Bankacılık İstatistikleri

Tablo 13, Malatya'daki mevduatların gelişimini göstermektedir. Tablodan da görüleceği üzere 2022 Mart ayı sonu itibariyle Malatya'daki tasarruf mevduatı tutarı 15,9 milyar TL'yi bulmuştur. Toplam mevduat tutarı ise 19,1 milyar TL'dir. Mevduatlarla ilgili önemli bir konu ise döviz cinsinden mevduat tutarının sürekli artmasıdır. 2019 Aralık sonu itibariyle toplam mevduatın yaklaşık %42,2'si döviz tevdiat hesabından oluşurken bu oran 2021 Aralık sonu itibariyle yaklaşık %59,5'e yükselmiş, 2022 Mart sonu itibariyle bu oran %59,1'e gerilemiştir.

Tablo 13: Malatya'da Mevduat İstatistikleri (Bin TL)

Tür	Tasarruf Mevduatı	Tasarruf Mevduatı (TL)	Tasarruf Mevduatı (Döviz Tevdiat Hesabı)	Diğer Mevduat	Diğer Mevduat (TL)	Diğer Mevduat (Döviz Tevdiat Hesabı)	Toplam Mevduat
2019 Aralık	6.556.641	3.574.836	2.981.805	1.428.439	1.038.436	390.003	7.985.080
2020 Mart	7.391.382	4.011.199	3.380.183	1.775.588	1.275.327	500.261	9.166.970
2020 Haziran	8.356.982	4.553.679	3.803.303	2.201.713	1.567.502	634.211	10.558.695
2020 Eylül	9.216.259	4.167.284	5.048.975	2.079.392	1.410.109	669.283	11.295.651
2020 Aralık	9.569.358	3.926.993	5.642.365	2.037.084	1.222.760	814.324	11.606.442
2021 Mart	10.000.255	4.415.666	5.584.589	1.980.296	1.185.660	794.636	11.980.551
2021 Haziran	10.871.720	4.900.804	5.970.916	2.189.942	1.206.073	983.869	13.061.662
2021 Eylül	11.410.997	5.236.210	6.174.787	2.357.101	1.429.948	927.153	13.768.098
2021 Aralık	14.432.073	5.325.547	9.106.526	3.157.582	1.790.267	1.367.315	17.589.655
2022 Mart	15.982.463	6.406.713	9.575.750	3.174.166	1.763.346	1.410.820	19.156.629

Kaynak: BDDK

Tablo 14 ise Malatya verilen kredi tutarlarını göstermektedir. 2022 Mart sonu itibariyle Malatya'da verilen nakdi kredilerin tutarı 16,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bu tutarın 528 milyon TL'si ise takibe düşmüştür. 2022 Mart ayı sonu itibariyle takipteki nakdi kredilerin toplam nakdi kredilere oranı yaklaşık %3,16'dır. Bu oran 2021 Aralık ayı itibariyle %3,3'tür.

Tablo 14: Malatya'da Kredi İstatistikleri (Bin TL)

Zaman/Tür	Toplam Nakdi Krediler	Nakdi Krediler	Takipteki Alacaklar	Gayrinakdi Krediler
2021 Aralık	15.880.529	15.356.979	523.550	2.421.448
2022 Mart	16.696.034	16.167.807	528.227	2.713.839

Kaynak: BDDK

KAYNAKÇA

- BDDK
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı
- Hazine ve Maliye Bakanlığı
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Ticaret Bakanlığı
- TCMB
- TİM
- TOBB
- TÜİK
- TEPAV
- TSKB
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türk Patent ve Marka Kurumu